

számlák alapján –, aki egyébként az Szja tv. szerint jogosult a gépjárműhasználattal összefüggő költségelszámolásra.

Ha az őstermelők családi gazdaságának tagja év közben meghal vagy kilép – együttesen: kiválik – a közös gazdálkodásból, akkor a kiváló tag jövedelmét úgy kell meghatározni, hogy a kiválás időpontjáig megszerzett bevételt és a költségeket fel kell osztani az addig közös tevékenységet folytató családtagok között. Ettől eltérően a tagok megállapodhatnak a kiválás előtti időszakot érintő, de azt követően érkező bevételek és felmerült költségek megosztásának a módjáról.

A közös gazdálkodást tovább folytató tagok és az esetlegesen év közben belépő új tag vagy tagok jövedelmét év végén úgy kell meghatározni, hogy az őstermelők családi gazdasága év végén meglévő tagjai által az adóévben megszerzett összes bevételt és elismert költséget (aminek nem része a kilépők részére elszámolt bevétel és költség) az előzőekben meghatározottak szerint az év végén fennálló taglétszám figyelembevételével kell felosztani.

Ha a családi gazdaság tagjainak száma egy főre csökken, vagy megszűnik, akkor a családi gazdaság tagjainak jövedelmét úgy kell meghatározni, hogy nyilvántartásból való törlés időpontjáig megszerzett bevételt és – tételes költségelszámolás esetén – a költségeket fel kell osztani a tagok között – eltérő szerződés hiányában – egyenlő arányban a törlés napján közös tevékenységeket folytató tagok között.⁷³

A tételes költségelszámolást alkalmazó tagoknak a 2.4. pontban írt rendelkezések szerint kell eljárniuk.

Az őstermelők családi gazdasága tagjaként folytatott őstermelői tevékenység esetében az e tevékenység megkezdésének adóévét megelőzően elhatárolt veszteséget a mezőgazdasági őstermelő – a családi őstermelői tevékenységből származó, rá jutó jövedelmével szemben – egyénileg számolja el.⁷⁴

Az értékcsökkenési leírás elszámolásakor az adóév utolsó napján az őstermelők családi gazdasága tagjának számító magánszemély az őstermelők családi gazdaságához tartozó tárgyi eszköznek, nem anyagi javaknak az üzembe helyezés időpontjára megállapított beruházási költségét – választása szerint – az üzembe helyezés adóévében jogosult egy összegben költségként elszámolni.⁷⁵

Az átalányadózásra és a tételes költségelszámolásra is igaz, hogy ha a kiegészítő őstermelői tevékenység, tevékenységek bevétele meghaladja az őstermelők családi gazdasága teljes bevételének a negyedét, akkor a kiegészítő őstermelői tevékenységből származó teljes bevétel az önálló tevékenységből származó jövedelemre vonatkozó szabályok szerint válik adókötelessé.

⁷³ Szja tv. 6. számú melléklet 7. pont.

⁷⁴ Szja tv. 22. § (3) bekezdés.

⁷⁵ Szja tv. 3. számú melléklet III/1. pont.

Tételes költségelszámolásnál az őstermelői bevételnek nem tekinthető, kiegészítő őstermelői tevékenységből származó bevétel és költség elszámolásakor is az őstermelők családi gazdasága alapító okiratában rögzített felosztási mód szerint kell eljárni.⁷⁶

2.8. A családi mezőgazdasági társaság által a tagoknak juttatott jövedelem adózása

A családi mezőgazdasági társaságként nyilvántartásba vett gazdasági társaság, szövetkezet vagy erdőbirtokossági társulat az Szja tv. alkalmazásában **társas vállalkozásnak** számít.⁷⁷

Így olyankor, ha a családi mezőgazdasági társaság tagja munkaviszonyban dolgozik a társaságban, vagy személyesen részt vesz a társas vállalkozás tevékenységében, vagy ellátja a vezető tisztségviselői tevékenységet, és e tevékenységéért díjazást kap, akkor a munkabére vagy a személyes közreműködői díja **nem önálló tevékenységből származó jövedelemként** adóköteles.⁷⁸

Ha pedig a társas vállalkozás a számviteli szabályok szerint osztalékot állapít meg és fizet a tagjainak, akkor az **osztalék után a tagnak 15 százalékos személyi jövedelemadót és 13 százalékos szociális hozzájárulási adót kell fizetnie**, utóbbit a hozzájárulás-fizetési felső határig.⁷⁹

Speciális **adómentes szabály**⁸⁰ vonatkozik **a társas vállalkozás által a tagjának juttatott bevételre**, amely a családi mezőgazdasági társaságoknál is alkalmazható. E szerint adómentes az az összeg, amelyet a társas vállalkozás tagja kap

- a) a termőföldhasználati jogosultságának mező-, erdőgazdasági hasznosításra átengedése címén,
- b) a társas vállalkozástól, jogszabály vagy nemzetközi szerződés rendelkezése alapján folyósított, költségek fedezetére vagy fejlesztési célra adott támogatásnak nem tekinthető mezőgazdasági támogatás címén,⁸¹
- c) támogatásként a termőföldvásárlással kapcsolatos jelzáloghitele törlesztéséhez, feltéve, hogy a termőföld mező-, erdőgazdasági hasznosítás céljából a juttatással érintett törlesztési időszakban a társas vállalkozás használatában áll és arra a törlesztési időszakra, amelyre e juttatást a tag kapja, az adott földterület után az a) pont szerinti juttatásban nem részesül,

⁷⁶ Szja tv. 6. számú melléklet 6. pont.

⁷⁷ Szja tv. 3. § 33. pont.

⁷⁸ Szja tv. 24. § (1) bekezdés, 25. § (1) bekezdés.

⁷⁹ Az Szja tv. 66. §-a és a SzocHo tv. 1. § (5) bekezdés c) pontja alapján. A szociális hozzájárulásiadó-fizetési felső határ a minimálbér összegének huszonnégyszerese, 2024-ben 6 403 200 forint.

⁸⁰ Szja tv. 1. számú melléklet 4.37. pont.

⁸¹ Ilyen támogatás lehet például a társas vállalkozás által a tagnak átadott egységes területalapú támogatás vagy a zöldítési támogatás.